

STRATEŠKI PLAN NARODNE KNJIŽNICE SUTIVAN

za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

PRIPREMA PLANIRANJA

Stručnu skupinu za strateško planiranje Hrvatske narodne knjižnice Antonio Rendić Ivanović Sutivan čine: ravnatelj Franjo Mlinac, stručni djelatnik Općine Sutivan, voditelj financija Nadežda Pećar, stručni djelatnik Općine Sutivan, voditelj investicija Tanja Martinović.

1. ISHODIŠTE

Strategija razvoja Hrvatske narodne knjižnice Antonio Rendić Ivanović Sutivan (u daljnjem tekstu HNK ARI) 2016.-2020. temelji se na zakonskim i podzakonskim aktima i dokumentima tijela i ustanova nadležnih za razvoj i djelovanje knjižnica. Također, međunarodni dokumenti i deklaracije iz područja knjižničarstva, strateški planovi razvoja knjižnica pojedinih zemalja donose načela i ideje iz knjižničarske struke koje valja primijeniti i u planiranju razvoja HNK ARI.

Ishodište za izradu Strategije proizlazi iz Strateškog plana Ministarstva kulture Republike Hrvatske za razdoblje od 2015. do 2017. u kojem se kao poseban cilj navodi „razvoj književno-nakladničke i knjižnične djelatnosti kako bi se očuvala značajna književna i jezična dostignuća te održala i poboljšala postignuta razina kvalitete hrvatske knjige i kao umjetničkog djela i kao proizvoda kulturne industrije. Prema Strateškom planu utvrđeno je da potpora popunjavanju knjižničnih fondova postojećih narodnih knjižnica i organiziranju manifestacija i skupova u knjižnicama pridonosi povećanju interesa javnosti za knjižničnu djelatnost i dostupnosti knjige svim građanima Republike Hrvatske.

2. UVOD

Na dosadašnju društvenu ulogu i položaj narodnih knjižnica utječe niz tehnoloških i društvenih promjena. Zbog široke dostupnosti informacija i čitateljskih materijala na mreži, prema nekim pesimističnim razmišljanjima, narodnim knjižnicama u fizičkom pogledu prijete nestanak. Stoga se suvremeno knjižničarstvo okreće suštinskoj ideji knjižnice kao mjesta susreta, knjižnici kao „trećem prostoru“. Uz dom i radno mjesto (odnosno školu) treći prostor čine javna nekomercijalna mjesta u zajednici gdje se ljudi okupljaju i dolaze u interakciju. Od knjižnica se očekuje da budu mjesta učenja i razmjene, udoban, ugodan i kreativan javni prostor u kojem se uspostavljaju odnosi među ljudima, stječe iskustvo, potiču rasprave i razmjena ideja, stvaraju veze i izgrađuje društvena zajednica. Time knjižnice postaju mjesta društvenog života i pridonose kvaliteti življenja, a korisnici ih osjećaju kao svoj prostor. Treći prostor označava knjižnicu kao društveni kapital koji postaje odraz zajednice i promiče društvenu koheziju. Sa stajališta knjižničara, treći prostor zahtijeva nove strategije rada i uključuje rad s vrlo raznolikom populacijom u iznimno dinamičnom kontekstu.

HNK ARI svoj rad temelji na suvremenom pristupu radu knjižnice i figurira u svojoj lokalnoj kao i široj sredini kao kulturno-obrazovni i informativni centar koji se u svom radu ravna zakonskom regulativom o radu knjižnica u RH.

Financiranje narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj nije ujednačeno i ovisi o financijskim mogućnostima osnivača knjižnica - županija, općina i gradova. Nedostatak financijskih sredstava i stabilnoga priliva financijskih sredstva prisutan je u svim županijama, što se osobito jasno ogleda u rješavanju prostornih pitanja – niti osnivači knjižnica niti županije ne izdvajaju dovoljno financijskih sredstava za preuređenje, proširenje ili tekuće održavanje prostora za rad. Problem takvog financiranja odražava se i na nabavu knjižnične građe i izgradnju zbirki – bez odgovarajućeg fonda knjižnice ne mogu kvalitetno udovoljiti zahtjevima korisnika, naročito danas u poplavi različitih medija i informacija. U brojnim su gradovima i općinama sredstva smanjena na gotovo simboličnu razinu, što se posljedično odražava na atraktivnost nabavljene građe, nabavu novih medija i - u konačnici smanjenje broja korisnika. Ako se pri tom ima u vidu da u pojedinim sredinama više od 50% članstva narodnih knjižnica čine učenici i studenti, financiranje narodne knjižnice nije samo problem kulture već i odgoja, obrazovanja, cjeloživotnog obrazovanja, socijalne skrbi, gospodarstva i zdravstva. Osnivači, odnosno lokalna zajednica i županije moraju prema narodnim knjižnicama imati mnogo veće obaveze i odgovornost. Nedovoljno i nestabilno financiranje ogleda se i u informatizaciji narodnih knjižnica, kojima je informacijska i komunikacijska tehnologija kao i pristup izvorima informacija uvjet bez kojega se (više) ne može.

Zbog specifičnih uvjeta rada i zahtjeva osnivača HNK ARI radi sa jednim zaposlenikom, radno vrijeme sa korisnicima je 25 sati tjedno a preostalo vrijeme namijenjeno je administrativnim, organizacijskim i poslovima provođenja raznih manifestacija i programa u kulturi. Proračun knjižnice zbog lošeg financijskog stanja osnivača Općine Sutivan zadnjih nekoliko godina učestalo pada što otežava normalno odvijanje rada knjižnice, naročito u smislu kulturnih i edukacijskih programa, izdavaštva, promidžbe i dr. Strateško planiranje trebalo bi pomoći u pravilnom valoriziranju rada knjižnice i njenom budućem financiranju.

3. VIZIJA

HNK ARI Sutivan - temeljna javna ustanova lokalne zajednice te njezino kulturno, obrazovno, informacijsko i društveno središte. Mjesto javnog, otvorenog, slobodnog društva znanja i izvorište novih ideja, vrijednosti i poticaja za unaprjeđenje kvalitete života pojedinca i lokalne zajednice u cjelini.

4. MISIJA

HNK ARI neizostavan je čimbenik gospodarskog i društvenog razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini te ima raznovrsne zadaće:

- stvaranje socijalnog, intelektualnog i kulturnog kapitala
- osiguranje slobodnog pristupa cjelokupnom znanju i civilizacijskim tekovinama za sve mještane
- razvijanje svih vrsta pismenosti i cjeloživotnog učenja
- prikupljanje, organiziranje i davanje informacija na korištenje te osiguranje pristupa internetu i novim tehnologijama sukladno potrebama građana
- omogućavanje susreta građana lokalne zajednice i njihovog pristupa raznovrsnim kulturnim i drugim društvenim događanjima
- podupiranje inkluzije marginaliziranih skupina građana u društvena zbivanja
- njegovanje multikulturalnih vrijednosti
- čuvanje i promicanje lokalne baštine

- potpora razvitku opće kulture djece i mladih i njihovom obrazovanju i informiranju

5. VRIJEDNOSTI

HNK ARI promiče temeljne vrijednosti demokratskog društva:

- slobodan pristup izvorima informacija i znanja
- kulturnu raznolikost
- slobodu izbora
- jednakost građana
- pouzdanost, etičnost i humanost, zaštita privatnosti i profesionalnost

6. SWOT analiza djelatnosti HNK ARI

S (strengths-snage): neposredan i dobar odnos knjižnice i korisnika, profesionalni i predani zaposlenici, kontinuirani profesionalni razvoj zaposlenika, kvalitetan fond, redovita nabava nove građe, radna učinkovitost, naglasak na radu s djecom i mladima, kvalitetne i raznovrsne radionice.

W (weaknesses-slabosti): nestabilno financiranje, nedostatnost temeljnih resursa potrebnih za modernu ulogu knjižnice u društvu (vlastiti adekvatan prostor, kvalitetna oprema, održavanje postojećeg prostora - prokišnjavanje), zastarjelost informacijske i komunikacijske tehnologije i nedostatak knjižnih ormara, slaba pregovaračka pozicija pri donošenju važnih odluka na lokalnoj razini, otežan pristup teško pokretnim osobama.

O (opportunities-mogućnosti): suradnja s korisničkom zajednicom, povezivanje s ustanovama iz srodnih sektora (obrazovanje, socijala, kultura), korištenje svih raspoloživih kanala komunikacije za prenošenje temeljnih poruka, zadaća i vrijednosti, uvođenje novih programa i usluga, stalno stručno osposobljavanje, vlastita izdavačka djelatnost, profiliranje knjižnice kao «trećeg prostora».

T (threats-prijetnje): financijska nesigurnost, konzumerizam, demografske promjene, odlazak mlađeg stanovništva na školovanje izvan otoka, smanjivanje broja korisnika, izostanak podrške cjeloživotnom obrazovanju knjižničara, smanjivanje sredstava za nabavu građe/izgradnju zbirke i opremu knjižnice, političke i strukturne promjene u lokalnoj samoupravi i državnoj upravi.

7. CILJEVI I NAČIN OSTVARENJA

7.1. OPĆI CILJEVI

- Stvaranje preduvjeta za preseljenje knjižnice u novi prostor
- Knjižnica kao informacijsko središte
- Knjižnica kao obrazovno središte
- Knjižnica kao kulturno središte
- Knjižnica kao komunikacijsko središte

- Preobrazba knjižnice u skladu s europskim trendovima u narodnim knjižnicama

7.1.1. OPĆI CILJ: Stvaranje preduvjeta za preseljenje knjižnice u novi prostor

POSEBNI CILJEVI:

1. potaknuti komunikaciju sa osnivačem u cilju definiranja i osmišljavanja prostora za preseljenje (negadašnji gospodarski prostor na rivi tzv "Ilić magazin" ili "Stara Bračplastika") u centar mjesta
2. surađivati sa osnivačem i arhitektima pri izradi glavnog i izvedbenog projekta
3. aplicirati programe za opremanje novog prostora nadležnim institucijama

7.1.2. OPĆI CILJ: Knjižnica kao informacijsko središte lokalne zajednice

POSEBNI CILJEVI:

1. Udovoljiti potrebama građana za tradicionalnim i suvremenim knjižničnim uslugama, građom i informacijskim izvorima

Načini ostvarenja: kontinuirana nabava svih vrsta knjižnične građe, u cilju približavanja minimumu propisanom *Standardima za narodne knjižnice u RH*, osiguranje pristupa bazama podataka za knjižničara kao posrednika u pretraživanju informacijskih izvora, izrada vlastitih informacijskih zavičajnih baza podataka prema potrebama korisnika, jačanje specijalističkih znanja knjižničara za pronalaženje i vrednovanje besplatnih i tržišno dostupnih informacijskih izvora radi kvalitetnije usluge korisnicima

7.1.3. OPĆI CILJ: Knjižnica kao obrazovno središte lokalne zajednice

POSEBNI CILJEVI:

1. Potpora svim razinama formalnog obrazovanja, samoobrazovanja i cjeloživotnog učenja

Načini ostvarenja: odabir i nabava knjižnične građe iz svih područja ljudskog znanja i za sve skupine korisnika, organiziranje i provođenje programskih sadržaja neformalnog obrazovanja, organiziranje i provođenje edukativnih programa o svim oblicima pismenosti, edukacija korisnika za korištenje knjižničnom građom, uslugama i svim vrstama informacijskih izvora.

2. Jačanje profesionalnih kapaciteta zaposlenika

Načini ostvarenja: kontinuirana profesionalna edukacija zaposlenika, sudjelovanje na stručnim skupovima iz područja knjižničarstva, sudjelovanje na stručnim skupovima iz drugih srodnih područja

3. Jačanje suradnje sa školama i drugim obrazovnim ustanovama na ostvarenju zajedničkih ciljeva

Načini ostvarenja: otvaranje prostora HNK ARI za izvedbu programa škola i programa kreiranih u suradnji s pojedinim ustanovama, izvedba edukativnih radionica od strane zaposlenika i volontera HNK ARI u prostorima škola i drugih obrazovnih ustanova.

7.1.4. OPĆI CILJ: Knjižnica kao kulturno središte lokalne zajednice

POSEBNI CILJEVI:

- 1.** Poticanje čitalačkih interesa, razvijanje navike čitanja od najranije dobi

Načini ostvarenja: ciljani programi za poticanje čitanja za sve dobne skupine: djecu, mlade, odrasle (predstavljanje djela lijepe književnosti i njihovih autora, radionice, kvizovi i sl.), izbor i preporuka kvalitetnog štiva neovisno o mediju na kojem je objavljen, organiziranje i/ili sudjelovanje u većim manifestacijama promocije čitanja (Noć knjige i sl.).

- 2.** Promicanje svijesti o zavičajnoj i hrvatskoj baštini te kulturnom naslijeđu općenito

Načini ostvarenja: odabir i nabava knjižnične građe iz svih područja umjetnosti, organizacija programa: predstavljanje knjiga, autora i drugih umjetničkih izvedbi, radionice, susreti i sl., Inicirati, sudjelovati, surađivati i podržavati kulturna djelovanja i programe lokalne zajednice.

- 3.** Poticanje i njegovanje multikulturalnosti

Načini ostvarenja: nabava knjižnične građe na jezicima nacionalnih manjina i svjetskim jezicima, jačati suradnju s drugim kulturnim ustanovama, udrugama i društvima.

- 4.** Poticanje kulture demokracije

Načini ostvarenja: organiziranje javnih rasprava, tribina, okruglih stolova o društveno relevantnim temama, jačanje suradnje s organizacijama civilnog društva.

- 5.** Poticanje kreativnosti i razvijanje estetskog senzibiliteta

Način ostvarenja: odabir i preporuka kvalitetnih umjetničkih ostvarenja svih područja umjetničkog izražavanja: izložbe, radionice, predstavljanje autora, kreativne radionice i predavanja.

7.1.5. OPĆI CILJ: Knjižnica kao komunikacijsko središte lokalne zajednice

POSEBNI CILJEVI:

- 1.** Razvijanje imidža HNK ARI kao mjesta susreta i komunikacije pojedinaca i skupina

Načini ostvarenja: organizacija programa širokog tematskog spektra u suradnji s različitim društvenim i interesnim skupinama, osmišljavanje i organiziranje slobodnog vremena građana, osobito djece i mladih, jačati javno zagovaranje HNK ARI u lokalnoj zajednici.

- 2.** Jačanje suradnje s ustanovama, organizacijama civilnog društva i lokalnim zajednicama na planiranju i realizaciji zajedničkih projekata

Načini ostvarenja: suradnja na izradi prijedloga projekata i programa te njihovoj realizaciji, suradnja na prijavljivanju zajedničkih projekata za EU fondove i druge izvore financiranja,

razvijanje suradnje s turističkim subjektima za sudjelovanje HNK ARI u turističkoj ponudi općine.

3. Osuvremenjivanje komunikacijskih kanala prema javnosti

Načini ostvarenja: održavanje i obogaćivanje sadržaja web stranice HNK ARI, aktiviranje profila HNK ARI na društvenim mrežama, dizajn i izrada promidžbenog materijala, razvijanje komunikacijskih vještina knjižničara.

4. Olakšavanje pristupa internetu

Načini ostvarenja: povećati broj mjesta za pristup internetu članovima knjižnice, povećati propusnost bežične mreže u HNK ARI radi olakšanog pristupa mreži korisnika sa vlastitim prijenosnim računalima, smartfonima i tabletima.

8. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

OPĆI CILJ 1. KNJIŽNICA KAO INFORMACIJSKO SREDIŠTE

Pokazatelji uspješnosti:

statistički podaci o nabavi i obradi građe

Ostvareni broj pregleda dostupnih online izvora podataka

Statistički podaci o nabavi periodike

OPĆI CILJ 2. KNJIŽNICA KAO OBRAZOVNO SREDIŠTE

Pokazatelji uspješnosti:

broj ostvarenih edukativnih programa

Broj edukativnih i stručnih skupova na kojima sudjeluju zaposlenici HNK ARI

Broj ostvarenih programa u suradnji s obrazovnim ustanovama

OPĆI CILJ 3. KNJIŽNICA KAO KULTURNO SREDIŠTE

Pokazatelji uspješnosti:

Broj programa poticanja čitanja (samostalno i u sklopu većih manifestacija)

Poticanje čitalačkih interesa, razvijanje navike čitanja od najranije dobi

Broj objavljenih preporuka za čitanje, neovisno o mediju

Broj održanih programa promocije hrvatskih i zavičajnih autora

Statistički podaci o nabavi građe na stranim jezicima

Broj ostvarenih suradnji s kulturnim ustanovama, udrugama i društvima

Broj ostvarenih suradnji s organizacijama civilnog društva

Broj izložbi

Broj realiziranih kreativnih radionica

OPĆI CILJ 4. KNJIŽNICA KAO KOMUNIKACIJSKO SREDIŠTE

Pokazatelji uspješnosti:

Broj organiziranih programa

Broj objava o programima HNK ARI u medijima

Broj ostvarenih suradnji s ustanovama, organizacijama civilnog društva i lokalnim

zajednicama na planiranju i realizaciji zajedničkih projekata
Analiza aktivnosti HNK ARI na web stranici i društvenim mrežama
Broj mjesta za pristup internetu za korisnike u prostorima

9. EVALUACIJA

Evaluacija ostvarenih ciljeva Strateškog plana HNK ARI provodit će se usporedbom navedenih pokazatelja uspješnosti temeljem statističkih pokazatelja prikupljenih i objavljenih u godišnjim izvješćima te po isteku razdoblja predviđenog Strateškim planom.

10. POSTOJEĆI PROGRAMI I AKTIVNOSTI

Stalne aktivnosti uključuju sudjelovanje u velikim knjižnim manifestacijama poput «Noći knjige», «Mjeseca knjige», «Interlibera» i sl., svakodnevni program u dječjoj igraonici u prostoru knjižnice, kreativne radionice vezane za blagdane Božića i Uskrsa, sudjelovanje i suradnja sa raznim institucijama i udrugama u programima u kulturi na području lokalne samouprave i šire.

U 2016. – 2020. godini HNK ARI nastavlja rad na ranije započetim programima:

- Međunarodna ljetna šahovska škola
- Obuka za rad na računalu za djecu
- Obuke za rad na računalu za osobe treće dobi
- Večeri vrhunskih dokumentarnih filmova u suradnji sa udrugom Crno Bili Svit iz Sutivana
- Ljetna radionica robotike
- Ljetna foto škola za djecu
- Obilježavanje «Noći muzeja», «Dana planeta Zemlje» i «Mjeseca knjige»
- Sudjelovanje u kulturnim programima «Stivanskog lita» u suradnji sa Općinom Sutivan i Turističkom zajednicom općine Sutivan
- Organizacija provođenja manifestacije «Smotra sirnica otoka Brača»

Programi su opravdali svoju atraktivnost stalnim interesom korisnika za praćenje i sudjelovanje u njima te će se nastaviti dinamikom koju mogućnosti budu dozvoljavale.

11. NOVI PROGRAMI I AKTIVNOSTI

U 2013. godini HNK ARI pokreće nove programske aktivnosti usmjerene u prvom redu na djecu i mlade ali i na korisnike svih dobi u cilju poticanja i razvoja opće kulture, kulture čitanja i pisanja, novih multimedijских kultura, kulture sudjelovanja u volonterskom radu u zajednici, participiranja u javnom životu mjesta i dr.

Najvažniji novi programi vrijedni za HNK ARI i za Sutivan u cjelini su:

- GLAZBENA STVARAONICA sa potprogramom: UGLAZBLJUJEMO PJESNIKE

- FORMIRANJE ZBIRKE HRVATSKO-ČILEANSKIH PISACA - «Druga domovina»
- VLASTITA IZDAVAČKA DJELATNOST – «103 najljepše lokacije otoka Brača»
- KULTURNO-TURISTIČKI PROGRAM – «Potraga za blagom»
- POTPORA IZDAVANJU VRIJEDNIH ZAVIČAJNIH KNJIGA – «Bogatstvo i uboštvo" Jerolim Kaanjin, LITTERIS
- FORMIRANJE POUČNE GEOLOŠKE STAZE NA POTEZU UVALA LIKVA - "PUNTA BRAČA"
- NATJEČAJ ZA IZRADU STRIPA I SLIKOVNICE NA TEMU NALAZA ANTIČKOG BRODOLOMA NEDALEKO SUTIVANA

12. PROGRAM GLAZBENE STVARAONICE

MISIJA

Edukacijskim i informativnim djelovanjem u knjižnici povećati razinu glazbene i čitalačke kulture djece sa naglaskom na opuštenosti, improvizaciji i uživanju u glazbi i poeziji a ne na strogom profesionalnom pristupu.

VIZIJA

Knjižnica kao edukacijski i informativni centar sa naglaskom na mlade, prostor u kojem kvalitetno provode slobodno vrijeme sudjelovanjem u raznovrsnim programima opće, čitalačke i glazbene kulture.

OPĆI CILJ

Cilj je „GLAZBENE STVARAONICE“ uvesti djecu u glazbenu kulturu upoznavanjem osnovnih elemenata glazbenoga jezika, razvijanjem glazbene kreativnosti, uspostavljanjem i usvajanjem vrijednosnih mjerila za kritičko i estetsko vrednovanje glazbe.

POJEDINAČNI CILJEVI

- upoznati djecu sa osnovnim sastavnim elementima glazbe,
- upoznati djecu sa različitim glazbenim žanrovima,
- poticati djecu na samostalnu glazbenu aktivnost (pjevanje, sviranje)
- naučiti osnove uglazbljivanja pjesme, snimanja instrumentalnih dijelova i vokala, miksanja snimki i izvoza u popularne audio formate
- upoznati djela hrvatskih pjesnika primjerena određenoj dobi i njihovo glazbeno interpretiranje
- zadaća pjevanja u prvom redu je pjevanje kao takvo a ne (samo) učenje pjesme,
- zadaća sviranja jest sviranje kao takvo a ne (samo) učenje konkretnoga glazbenog djela,

- zadaća slušanja jest razvoj glazbenog ukusa i prepoznavanja instrumenata i načina na koji doprinose pjesmi,
- zadaća stvaranja je oslobađanje kreativnosti i razumijevanje postupaka i metoda
- upoznavanje pjesnika potiče ljubav prema poeziji, čitanju i književnom izrazu

Sažeti opis

Program „GLAZBENE STVARAONICE“ Narodne knjižnice Sutivan prilagođen je djeci od 2. do 8. razreda osnovne škole bez obzira na razinu poznavanja glazbe. Naglasak je na razvijanju opće glazbene kulture preko upoznavanja osnova glazbe, upoznavanja glazbenih instrumenata, glazbenih vrsta i žanrova, procesa stvaranja glazbe, pisanja i uglazbljivanja pjesama do snimanja glazbe u studiju.

Pohađanjem ovog programa djeca će steći kompetencije prepoznavanja glazbenih žanrova, načina sviranja instrumenata, pjevanja, osnove notnog sustava, tvorbu akorda i melodije, ritma i dinamike te time razviti opću glazbenu kulturu i otkriti slobodu izražavanja na zabavan i atraktivan način. Naglasak je na opuštenosti, improvizaciji i uživanju u glazbi a ne na stroгом «školskom» i profesionalnom pristupu.

Rad se odvija u grupama djece različite dobi sa sadržajno prilagođenim pristupom. Kod mlađih naglasak je na upoznavanju instrumenata i ritma, osnova glazbe, pjevanja i zajedničke izvedbe, dok sa starijima ovisno o razini poznavanja glazbe i glazbenim sklonostima razvijamo poseban program pod nazivom «Uglazbljujemo pjesnike» u kojem ostvarujemo jedinstven spoj glazbene i čitalačke kulture.

13. FORMIRANJE ZBIRKE HRVATSKO-ČILEANSKIH PISACA

MISIJA

Aktualizirati temu čileanskih književnika hrvatskog porijekla formiranjem knjižne zbirke «Druga domovina» u Narodnoj knjižnici u Sutivanu. Formirati jedinstvenu zbirku originala na španjolskom jeziku kao i prijevoda na hrvatski jezik.

VIZIJA

Narodna knjižnica Sutivan kao mjesto proučavanja i uvida u književno stvaralaštvo pisaca i pjesnika hrvatskog porijekla u južno-američkoj državi Chile.

OPĆI CILJ

Formiranje zbirke «Druga domovina» u Narodnoj knjižnici u Sutivanu kao jedinstvene zbirke originala na španjolskom jeziku i prijevoda istih naslova na hrvatski jezik. Prema našim saznanjima, u hrvatskim knjižnicama ne postoji takva zbirka pa je zbog vrijednosti proučavanja i populariziranja te teme treba formirati. Smještaj takve zbirke u jednoj od bračkih narodnih knjižnica nalazi svoje opravdanje u činjenici da preko 90% južno-američkih pisaca i pjesnika hrvatskog porijekla potječe sa otoka Brača.

Sažeti opis

Formiranje zbirke «Druga domovina» u Narodnoj knjižnici u Sutivanu kao jedinstvene zbirke originala na španjolskom jeziku i prijevoda istih naslova na hrvatski jezik jedan je od strateških ciljeva knjižnice u narednom razdoblju. Prema našim saznanjima slična zbirka u Hrvatskoj ne postoji pa je potreba za formiranjem zbirke opravdana, budući da značajan broj književnika hrvatskog porijekla u Čileu postiže i postizao je zapažene književne uspjehe u latino-američkoj književnosti, a neki od njih i širom svijeta (Antonio Scarmeta). Velika većina tih pisaca i pjesnika unosila je u svoju književnost elemente izgubljenog zavičaja o kojem su slušali od svojih očeva, majki, baka i djedova. Taj element izgubljenog zavičaja koji se generacijski prenosi obiteljskim sjećanjima važan je kako za etnografska proučavanja tako i za razumijevanje senzibiliteta tih ljudi koji su se u Čileu kao nigdje drugdje uspješno asimilirali u društvo i dali vrijedan doprinos izgradnji te države u političkom, ekonomskom, znanstvenom i umjetničkom smislu. Fascinira podatak da je najveći broj iseljenika u tu državu stigao upravo sa otoka Brača, što je i bio razlog predsjedničkog posjeta našem otoku i postavljanja spomen ploče na zidu Zavičajnog muzeja u Škripu od strane Ricarda Lagosa Escobara 2004. godine. Zbirka originala na španjolskom jeziku koje naša knjižnica već neko vrijeme sakuplja i čije sakupljanje ovim putem nastoji intenzivirati i stručno obraditi omogućila bi zainteresiranima gradivo za proučavanje i uvid u književno stvaralaštvo čileanskih pisaca i pjesnika hrvatskog porijekla, a figurirala bi i kao novi vrijedni kulturno-turistički sadržaj otoka.

14. VLASTITA IZDAVAČKA DJELATNOST – «103 najljepše lokacije otoka Brača»

Narodna knjižnica Sutivana upisana je u popis izdavača pri NSK i do sada je tiskala dva naslova: 103 SAMONIKLE BILJKE OTOKA BRAČA i SAMONIKLE BILJKE

DALMATINSKIH OTOKA I PRIOBALJA. U planu je tiskanje knjige 103 NAJLJEPŠE LOKACIJE OTOKA BRAČA koja bi na neuobičajeni način predstavila posebne lokacije različitih vrijednosti i karaktera širom otoka Brača i time se uklopila u zbirku "Vodiča za šetnju prirodom" kao i prve dvije knjige.

15. KULTURNO-TURISTIČKI PROGRAM – «Potraga za blagom»

Narodna knjižnica Sutivan već godinama provodi zabavno edukacijsku igru za korisnike knjižnice "Potraga za blagom". Igrači pomoću pojedinačnih priča-zagonetki pronalaze razne lokacije ili predmete u Sutivanu i tako spontano o povijesti i zanimljivostima mjesta Sutivan. Igra je ostvarila veliki interes korisnika, naročito mladih tako da se u suradnji sa Turističkom zajednicom Općine Sutivan planira prilagođavanje igre domaćim i stranim turistima koji bi na inovativan način učili o mjestu koje posjećuju. Realizacija se očekuje kroz 2017. godinu.

16. POTPORA IZDAVANJU VRIJEDNIH ZAVIČAJNIH KNJIGA – «Bogatstvo i uboštvo" Jerolim Kaanjin, LITTERIS

Narodna knjižnica Sutivan pružila je pomoć projektu izdavanja pretiska knjige baroknog pjesnika Jerolima Kavanjina "Bogatstvo i uboštvo" u izdanju LITTERISA iz Zagreba. Knjiga je trebala izaći još 2014. godine povodom obilježavanja 300 godišnjice Kavanjinove smrti, ali zbog tehničkih poteškoća još nije izašla iz tiska. Narodna knjižnica Sutivan na raspolaganju je izdavaču za stručnu i logističku pomoć.

17. FORMIRANJE POUČNE GEOLOŠKE STAZE NA POTEZU UVALA LIKVA - "PUNTA BRAČA"

Slijedom velikog geološkog otkrića na području Sutivanske uvale Likva, Narodna knjižnica Sutivan u dogovoru sa Hrvatskim geološkim institutom iz Zagreba pokrenula je program formiranja poučne geološke staze koja bi uključivala spomenuto otkriće kao i još desetak zanimljivih geoloških formacija na potezu Likva - "punta Brača". Kada projekt bude teorijski definiran u suradnji sa Općinom Sutivan i TZO Sutivan krenut će se u označavanje staze putokazima i info elementima. U knjižnici će se pohraniti video i fotografski sadržaji kao i uzorak spomenutog nalaza te osposobiti knjižničar i nekoliko volontera da stručno prezentiraju poučnu stazu u knjižnici i na terenu. Ovaj program dati će veliki doprinos društveno-turističkim sadržajima mjesta i odgovarajuće valorizirati geološko bogatstvo na području Općine.

18. NATJEČAJ ZA IZRADU STRIPA I SLIKOVNICE NA TEMU NALAZA ANTIČKOG BRODOLOMA NEDALEKO SUTIVANA

U Narodnoj knjižnici Sutivan izloženi su nalazi koje su ronioni Hrvatskog arheološkog zavoda izvadili sa lokacije antičkog brodoloma nedaleko uvale Likva u Sutivanu. Krajem 2008. g. ronilački klub „PIK Mornar“ prijavio je pronalazak brodoloma s teretom kamenih elemenata sarkofaga na području uvale Livka u Sutivanu na Braču. Stručnim uviđajem, koji je izvršio Odjel za podvodnu arheologiju početkom 2009. g., potvrđeno je da je uistinu riječ o antičkom brodolomu s teretom poluobrađenih kamenih proizvoda. Prvo istraživanje provedeno je 2010. g. te je nastavljeno u 2011. g. i 2012. g.

Ovaj brodolom je jedan od tri srodna antička brodoloma pronađena u podmorju Republike Hrvatske. Najranije otkriveni i najpoznatiji je brodolom kod Velog Školja kod otoka Mljeta s teretom mramornih sarkofaga i ostalih poluobrađenih mramornih proizvoda. Treći brodolom s teretom sarkofaga nalazi se kod otoka Jakljana nedaleko Dubrovnika.

Do sada restaurirani keramički izlošci uključujući i koštanu kocku za kockanje izloženi su u Narodnoj knjižnici u Sutivanu. Upravo ta igraća kocka vrlo je rijedak nalaz na Mediteranu i Narodna knjižnica Sutivan u njoj nalazi mogućnosti za razne interpretacije događaja koje se mogu uobličiti za početak u formi stripa ili slikovnice. Stoga će knjižnica u 2017. pokrenuti u suranji sa Općinom Sutivan i TZO Sutivan program raspisivanja natječaja za najbolji strip ili najbolju slikovnicu prema informacijama koje će natjecatelji dobiti od knjižnice. Po završenom natječaju krenulo bi se u tiskanje slikovnice/stripa i njihovu distribuciju u cilju populariziranja samog arheološkog nalaza kao i u cilju pokretanja stvaralačkog procesa koji će za posljedicu imati prepoznatljivost mjesta Sutivan i njegovu povezanost sa jedinstvenim artefaktom igraće kocke koja onda dalje može biti razvijana kao potencijalni suvenir otoka Brača.

KLASA: 400-01/16-01/0010

URBROJ: 2104/08-01-01-13-0001

U Sutivanu, 07.04.2016.

Ravnatelj:

Franjo Mlinac